

СУЧАСНИМ КРЕМЕНЦЕМ – У МИНУЛЕ

Галина СЕНЬКІВСЬКА, кандидат історичних наук

Підготовка вчителя-педагога закладу середньої освіти виступає органічним синтезом теорії та практики. Теоретична складова оволодіння майбутнім фахом вимагає надійного практичного фундаменту, підтвердження набутих теоретичних знань конкретним соціальним матеріалом. Для завтрашнього вчителя історії таким матеріалом виступають артефакти, які нам надає опрацьована в історичних пам'ятках локальна й регіональна історія, насамперед минушина рідного краю.

Саме таке значення мала мандрівка вулицями древнього Кременця, яку здійснили студенти третього курсу спеціальності «Історія» нашого навчального закладу. Вони на деякий час повернулися у далеке і ближче минуле.

Ми самостійно, власними зусиллями, ґрунтуючись на вже отриманих знаннях, розробили два туристично-краєзнавчих маршрути: «Будинок Бориса Козубського – П'ятницький цвинтар – Богоявленський жіночий монастир – Чеснореська церква – Каплиця св. Анни – Єврейський цвинтар – Дівочі скелі» та «Ліцейний корпус, або корпус колишнього єзуїтського колегіуму, а нині – історичний корпус КОГПА імені Тараса Шевченка – Будинки-близнюки на вулиці Медовій – Меморіальний комплекс перед Ліцейним корпусом академії – Миколаївський собор – Костел св. Станіслава – Літературно-меморіальний музей Юліуша Словацького – Замкова гора». Юні дослідники апробували себе в якості екскурсоводів. З належною майстерністю і майже

зрілим професійним підходом вони розкривали історію та особливості об'єктів історичної минушини, наголошували на важливості їхнього релігійного, мистецького, культурного та історичного значення не лише для мешканців містечка чи краю, а й у національному вимірі. Отож, як гласить відома теза, «Кожна людина мусить стати для себе Христофором Колумбом», так і наші історики-краєзнавці у певній мірі стали «сучасниками» минулого, поринули у сиву давнину віків, зазирали у таємниці історичного буття. І вони переконалися, що історія – це ріка, що ніколи не припиняє свого плину...

ДОБРОЧЕСНІСТЬ – КАТЕГОРІЯ АКАДЕМІЧНА

Юлія КОНОНЬЧУК, Назар БАГНЮК

Дистанційне навчання для забезпечення його належної ефективності та здорового психологічного сприйняття вимагає відповідної навчально-методичної інфраструктури та естетичного онлайн-дизайну у живому виконанні. Простіше кажучи, форма дистанційного навчання потребує змістово-розвантажувального доформування. Тож ми вирішили «розбавити» її актуальною інновацією. І зробили це зусиллями членів Студентського історичного клубу академії «Десятий легіон»: підготували і провели вебінар із проблем академічної доброчесності. У здійсненні такого неординарного заходу нам допомогли науково-педагогічні працівники кафедри історії та методики її навчання: доктор історичних наук Ірина Скакальська, кандидати історичних наук Галина Сеньківська і Віталій Галішевський. Саме завдяки їх участі у підготовці вебінару та його проведенні нам вдалося знайти і довести до відома наших колег-студентів багато нового, цікавого та корисного саме за тематикою академічної доброчесності у контексті її стосунку до навчальної роботи здобувача вищої освіти. Тому тема вебінару «Академічна доброчесність у наукових дослідженнях» була спроектована на діяльність студента в його навчально-пізнавальних пошуках.

Ініціатори й організатори вебінару виходили з того, що кожен студент при підготовці до чергового семінару, виконуючи реферат, курсову чи бакалаврську роботу, безумовно, використовує необхідні літературні джерела, наукові публікації чи інтернет-ресурси. Було наголошено: Студентський історичний клуб присвятив дистанційний вебінар проблемі академічної доброчесності тому, що для будь-якого здобувача вищої освіти чи науковця чи не найнеобхіднішою, найголовнішою ланкою у його роботі та науковому становленні якщо ще не виступає, то повинна виступати академічна доброчесність, яку (з чим погодилися практично всі учасники вебінару) необхідно виховувати з часів перебування за учнівською партою чи на студентській лаві.

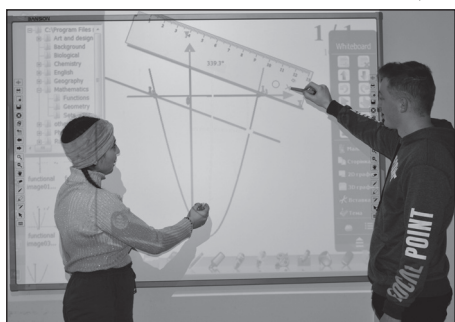
Цікавими думками зі своїми юними колегами поділилася доктор історичних наук Ірина Скакальська, яка висловила задоволення з приводу того, що студенти, за її образним висловом, «шалену турбулентність подій поставили на паузу» і віддали перевагу дискусії про академічну доброчесність, обміну корисною інформацією та осмисленню пізнавально-повчальних історій. Науковець розповіла своїм студентам про те, як ведуть боротьбу зі студентським плагиатом у європейських країнах, зокрема у сусідній Республіці Польща, зі студентською та учнівською молоддю, з якою ми підтримуємо стабільні творчі академічні контакти. Було запропоновано студентам старших курсів написати електронні листи своїм молодшим колегам із першого-другого курсу, де роз'яснити поняття та принципи академічної доброчесності, викласти своє бачення такої важливої науково-етичної проблематики для царини освіти і науки, для навчального процесу, для дослідницької та науково-аналітичної роботи. Учасники вебінару висловилися з приводу необхідності вивчення проблем та особливостей забезпечення академічної доброчесності в навчальному середовищі.

ПРАКТИЧНИЙ ВНЕСОК ДО МЕТОДИКИ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ

Нові, організаційно і технічно, а отже і методично ускладнені та підвищені вимоги ставлять перед учасниками навчального процесу специфіка та потреби дистанційного навчання. Особливої актуальності в цих умовах набуває класична теза «Навчитись вчитися!». А це конкретно означає: сьогодення вимагає від науково-педагогічних працівників і студентів освоїти теорію, методику і практику дистанційного навчання. Можна навіть сказати, що навчитись вчити і вчитися дистанційно – це реальна вимога і до тих, хто вчить, і до тих, хто вчиться в сучасній, глобально ускладненій ситуації.

Тому подвійно важливою виступає робота, здійснена нашим науковцем, кандидатом технічних наук, завідувачем кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій, доцентом Надією Бабій, яка підготувала важливий документ нормативно-методичного і практичного значення – Робочу програму навчальної дисципліни «Технологія дистанційного навчання». Програма адресована здобувачам першого, бакалаврського рівня вищої освіти як денної, так і заочної форм навчання, схвалена науковцями-фахівцями профільної кафедри.

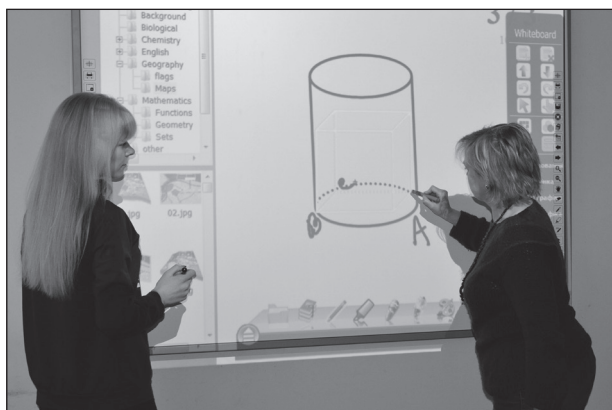
Новизна, актуальність і практичне значення такого документа зобов'язують окреслити його конкретні параметри. Вивчення предмета здійснюватиметься в обсязі 3 кредитів і трьох змістових модулів

у кількості 90 академічних годин. Тижневе навантаження для здобувачів вищої освіти денної форми навчання становитиме 2 години – аудиторно, та 3,3 години – для самостійної роботи студентів. Внаслідок

такого розподілу навчального часу «стаціонарники» проведуть в аудиторії 34 години і 56 годин працюватимуть самостійно, а «заочники» – відповідно 12 та 78 годин.

Визначаючи мету і завдання цієї актуальної навчальної дисципліни, автор зазначає, що серед сучасних педагогічних технологій великий інтерес для навчання у школі представляють технології, орієнтовані на групову роботу учнів, навчан-

ня у співробітництві, активний пізнавальний процес, роботу з різними джерелами інформації, а дистанційне навчання – це сукупність технологій, що в сучасних ускладнених умовах забезпечують доставку учням основного обсягу навчального матеріалу, і, що особливо важливо, – це інтерактивна взаємодія учнів і вчителів у процесі навчання, надання учням можливості самостійної роботи з навчальними матеріалами. У зв'язку з цим метою вивчення дисципліни визначається оволодіння студентами системою теоретичних знань і формування у них практичних умінь та навичок, необхідних для організації дистанційного навчання в освітній установі. Програма чітко визначає основні компетентності, якими мають оволодіти здобувачі вищої освіти після вивчення курсу. До інтегральної компетентності віднесена здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі освіти, що передбачає проведення досліджень, здійснення інновацій та характеризується комплексністю умов та вимог.

Загальні компетентності включають здатність до абстрактного мислення, аналізу

та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях, вміння планувати та управляти часом, знання і розуміння предметної області, розуміння суті та завдань професійної діяльності, здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, здійснювати пошук, опрацьовувати й аналізувати різноманітну інформацію, діяти на основі етичних правил та академічної доброчесності, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт при дотриманні правил і норм безпечної, соціально відповідальної та свідомої діяльності.

Окреслені також програмні результати навчання, де зазначено, що студенти повинні уміти ефективно використовувати комп'ютерні інформаційні технології для вирішення дослідницьких та практичних завдань в професійній галузі; знати сучасні підходи до побудови системи освіти в Україні та світі; розуміти протиріччя, закономірності, принципи, методи, форми, технології організації навчально-пізнавальної діяльності особистості; володіти сучасними теоретичними та практичними основами методики навчання дисциплін у закладах загальної середньої освіти.

До фахових практичних умінь віднесено вміння розробляти та організувати різні форми навчальної, позаурочної і позакласної роботи, адаптуючи їх до рівнів підготовки учнів; застосовувати відповідні методи та сучасні технології навчання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів.

В кінцевому підсумку, майбутні вчителі мають оволодіти навчально-методичними знаннями, уміньми і навичками організації освітнього процесу в предметній галузі, відбирати, поєднувати і застосовувати найбільш ефективні методи, методичні прийоми, засоби навчання, застосовувати інноваційні технології навчання, забезпечу-

(За матеріалами навчальної частини)

вати необхідний рівень охорони праці під час проведення навчальних занять.

Навчальна програма «Технологія дистанційного навчання» розпочинається змістовим модулем «Створення електронних навчальних курсів», де розкриваються передумови виникнення та сутність дистанційного навчання, зокрема, взаємодія між його учасниками, місце, час, темпи і траєкторія такого навчання. Проблеми академічної доброчесності в його умовах. Особлива увага приділена засобам організації «дистанційки», основним формам онлайн-комунікації, популярним веб-ресурсам, процесу створення комунікативного простору та конкретизації реалізації комунікативної структури за допомогою відповідних сервісів. Здійснюється характеристика інструментарію дистанційного навчання: студенти мають змогу освоїти такі його елементи як відео, онлайн-дошки, тести, оволодіти практикою та інструментами формального оцінювання, інтерактивними сервісами миттєвого опитування, методикою організації цифрової творчості учнів. Другий і третій змістові модулі передбача-

ють створення дистанційного курсу в Google Class і роботу з ресурсом <https://learningapps.org>. Тут йдеться про проектування та створення курсу дистанційного навчання, про його наповнення пояснювальними та текстовими сторінками, додавання в курс веб-сторінок, завдань, тестів, про проведення аналізу статистики, а також про створення завдань, пазлів, інших вправ.

Робоча програма навчальної дисципліни «Технологія дистанційного навчання» є документом актуальним, своєчасним і практично корисним в сучасних умовах функціонування вищого закладу освіти.